

Magyarországi Nemzetiségek Színházi Találkozója

„Nyelvében él a nemzet. A nemzetiség is. A színház a társadalom, a remények, az ideálok tükré. Magával ragadó szórakozás, amely túlmutat a hétköznapiakon. A szórakoztatóipar sivár uniformizáltságától világok választják el a színházat, amely ezért semmivel sem helyettesíthető. A színházat nélkülözhető társadalom nyomorék, mert önmaga megismerésének nélkülözhetetlen dimenzióiról mond le.”

Immáron másodikkal, 2004. április 16. és április 22. között kerül sor a „Magyarországi Nemzetiségek Színházi Találkozója” (MNSzT) című rendezvényre, amelyen 12 nemzetiség és kisebbség összesen 17 produkcióval képviselteti magát a Thália Színház három színpadán.

Az anyanyelvű színjátszás a magyarországi nemzetiségek kulturális örökségének kevésbé ismert, azonban igen jelentős része. Pest első kőszínháza (1812) német nyelvű volt, s az első szerb hivatásos színházi előadást is Magyarországon, Pesten tartották (1813). A hazai szlovákok, horvátok, románok körében is elterjedt az anyanyelvű falusi amatőr színjátszás a 20. század első felében. Mégis a múlt század '80-as éveiben csak egy nemzetiségi színház működött Magyarországon.

Tizenegy évvel ezelőtt, 1993. áprilisában a Nemzeti Színház akkori igazgatójának, Ablonczy Lászlónak a kez-

deményezésére szerveztük meg az első „Nemzetiségi Színházi Napok”-at, amelyen két nemzetiségi színház, egy stúdiószínpad és két egyszemélyes produkció szerepelt. A résztvevők szakmai tanácskozásukon közös nyilatkozatot fogadtak el, s kinyilvánították szándékukat egy Nemzetiségi Színházi Tanács létrehozására. Az ott megfogalmazottak máig aktuális, megvalósítandó elvárások maradtak. Tavaly tavasszal a Duna-parti új Nemzeti Színházban a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért Közalapítvány segítségével támadt fel az MNSzT: tíz együttes nyolc különböző nyelven játszott telt házak előtt. Ma már tizenkettő nemzetiség rendelkezik professzionális, vagy alternatív igényű színházi társulással.

A rendezők és a szervezők szándéka szerint a találkozó célja a Magyarországon élő nemzetiségek folklórán túlmutató kulturális értékeinek bemutatása, valamint a nemzetiségi színházi lét biztos struktúráinak kialakítása. A tradicionális értékek (veszélyeztetett kisebbségi nyelvek) védelme, a sokszínűség, a sokszínűség, multikulturalitás közös európai értékrendszerének propagálása közös felelősségünk.

Frigyesi András
programigazgató

Pécsi Horvát Színház

A Pécsi Horvát Színház története 1989-ben kezdődött Miroslav Krleža *Szentistvánnapi búcsú* című drámájának magyar és horvát nyelvű bemutatásával. A következő két nyelvű mű Ivan Brešan *Paraszt Hamlet* –je volt. A Pécsi Kiszínház tagozataként működő Horvát Színház 1992-ben mutatkozott be budapesten a Várszínházban. Ezután – nagyon szerény körülmények között egymás után sorjázta az előadások a népszínművektől a klasszikusokon keresztül (Molière, Shakespeare), a mai magyar szerzőkig. (Göncz Árpád, Thuróczy Katalin). A PHSZ gyakran megy elébe azoknak, akik a nagy távolság miatt nem jöhetnek el az Anna utcai színházba. Ezért vállalja a tájolást *Bajától Szombathelyig* mindenhol, ahol értik a nyelvet. Színházunk hét évig rendezte a Pécsi Szabadtéri Játékok hiánypótlásaként az *Anna utcai Nyári Játékokat*, a színház udvarán működő szabadtéri színpadon.

Pero Budak: Klupko

Roza: Polgár Éva
Jasjo: Mészáros András
Joso: Gyurity István
Antona: Matos Anna
Bara: Grisnik Petra

Ivan: Vidákovics Sziláven
Mijo: Grisnik János
Anica: Murinyi Milica
Jelica: Zsárác Erika
Ilija: Arcson Raffael / Gátai Zoltán

Legények: Bosnyák Balázs, Kovácsécs Attila, Horvát Zoltán

Szöveg adaptáció: Sokcsécs Matija
Díszlet: Erdős János
Zenei rendező: Filákovity Vjekoslav
Koreográfus: Vidákovics Antal
Rendező: ifj. Filákovity István

Budapesti Kamaraoopera – Állami Népi Együttes

Az Ararát hegye alatti Khor Virap templomerődítményében, minden örmények szent helyén – korábban királyi börtön is volt – raboskodott 13 esztendeig Világosító Szent Gergely.

Egy régi–régii örmény népdal dallamára lassan megtelek a színpad lányokkal, fiúkkal, Anahit pogány istennő szobránál áldozathoz készülődnek. A dal vad, pogány tánccá forrósodik, őrzöngésük közben ledöntik Anahit szobrát is. Átszellemült arcú lányok, rajongó tekintettel egy ifjú férfit követnek mozdulataikkal, az ifjúban Gergelyre ismerhetünk. Lassú táncukat egy gyönyörűsége sarakan* dallama kíséri, amit megszakít Trdat király és katonáinak hirtelen belépése. Trdat király udvarolni kezd a Rómából menekült szűznek, Hripszimének, aki visszautasítja a király közeledését. Az egyre vadabb tánc végén Trdat dühében leszúrja az őt visszautasító Hripszimét. Trdat nővére, Khoszrovanduht és leánytársai csendben elsiratják. Trdat katonái üldözőbe veszik a szűzeket, s megkötözve kilökdösik, majd kövekkel halálra dobálják őket. Trdat király parancsára Gergelyt a legkülönbözőbb kínzások alá vetik, majd börtönbe zárják. Khoszrovanduht vezetésével – a titokban már Krisztus tanait hirdető – lányok, asszonyok Gergelynek ételt, italt, gyümölcsöt csempésznek a börtönbe. Trdat király katonáival vad mulatozásba kezd. A király tánc közben rosszul lesz. Előbb a király, majd katonái közül egyre többen az arcukat, fülüket tapogatva azt érzik, hogy disznóarcuk, fülük nőtt. A beteg király nővére, Khoszrovanduht javaslatára Gergelyt kihozzák a börtönből, mert ő az egyetlen, aki meg tudja gyógyítani a királyt és katonáit. Khoszrovanduht leánytársaival megfürdeti, felöltöztetik a meggyógyult Trdat királyt, aki egy sarakan dallamának kíséretében Gergely kezébe adja a szent pásztorbotot. Trdat vezetésével térdet hajtva ünneplik az örmény nép keresztény hitre térítő megváltóját: Világosító Szent Gergelyt.

Örmény legenda (Tánckantáta)

A korai Örmény legendárium, Agathangelosz IV. Századi, Movszesz Chorenaci V. századi történetíró és dr. Schütz Ödön kutatásai alapján a librettót írta: Avanesian Alex és Moldován Domokos

Sharakan, énekes:

Hasmik Baghdassarian
(Jereván)

Világosító Szent Gergely:

Hagymási Kiss Zoltán

III. Trdat király:

Csaba Zsolt

Szent Hripszime:

Bakos Gabriella

Khoszrovanduht,

Trdat király nővére:

Nemes Szilvia

Trdat király katonái,

Szent Hripszime leánytársai

táncolják a Magyar Állami
Népiegyüttes táncosai

Tánckarvezető:

Kökény Richárd

Az örmény táncok

konzultánsa, betanítója:

Aszatur Karapetian,
a Jereváni Örmény Állami
Népiegyüttes
vezető koreográfusa

Az Örmény Legenda

muzsikusai:

Melis Márta, Szigeti Szilvia,

Déri György

Melis László

Csengery Zsolt

Kiss István

Vezényel:

Díszlettervező:

Világítás:

Zeneszerő:

Melis László

Rendező–jelmeztervező:

Moldován Domokos

Reneszánsz Roma Műhely Alapítvány

A XIX. század végén a Népszínház színpadán feltűnt egy különleges adottságokkal megáldott művész, a cigány származású Hegyi Aranka.

Méltó partnere volt Pálmai Ilkának és Kúry Klárának, mindhárman együtt tanulták a színészmesterséget Blaha Lujzától, a Nemzet Csalogányától.

Hegyi Aranka mint operaénekesnő is kitűnt kolléganői közül. Művészi játéka, színpadi jellemábrázoló képessége a korabeli kritikák és képeslapok tanúsága szerint rendkívül meggyőző volt – e tulajdonsága tette őt a közönség kedvencévé.

Dankó Pista nótáit úgy énekelte, a népszínművek tűzről pattant menyecskéit, valamint Czinka Panna szerepét úgy alakította, hogy Hevesi Sándor – a kor legnagyobb rendezője – is példaképül állította tanítványai elé.

E híres – ma már feledésbe merült – primadonna alakját és életének nevezetes eseményeit idézzük fel ebben a játékban, sok-sok népszerű dallam és közismert nóta segítségével.

Csemer Géza: A cigányprimadonna Hegyi Aranka élete és kora (Zenés visszaemlékezés)

Aranka: Seres Ildikó
Fehérváry Josefina énektanár, volt színésznő: Füzesi Klári

Károly, Aranka férje, Gyula, színész-énekes: Dorner Gyula
Dankó Pista zenész, Közvélemény: Fekete M. Zoltán

Munkatársak: Nagy Vitold, Bálint Gábor, Mucsi Miklós
Zenei vezető: Félix Györgyi, Bíró Attila
Koreográfus: Bozsó József
Közreműködik: Farkas Zsolt és cigányzenekara
Rendezte: Csemer Géza

Duende Színházi Társulás

A színházi kezdeményezés 1995-ben jött létre, alapító tagjai Jónás Judit színművész és Werner József díszlettervező. Az alapítók munkáját a kezdetől napjainkig számos színházi szakember önzetlen együttműködésével segíti.

A társulat művészi hitvallása a színház, mint kultúra-teremtő intézmény mind szélesebb közönséggel történő megismertetése – ezt a célt szolgálják a társulat eddig létrehozott előadásai is. A repertoár létrehozásakor a sokoldalúság is követelmény. Folyamatosan szerepel a műsoron mesejáték, monodráma, zenés életmű és balladák színházi adaptációja.

Balladák földjén

Az előadás, amelyben 17 ballada hangzik el – többségük a Kallós-Vargyas néprajzkutatók gyűjtésében –, minél több ember számára szeretné bemutatni az élet azon törvényszerűségeit, amelyek rámutatnak, hogy születéssel, halállal, szeretettel, gyűlölettel, átokkal, hittel és hitelenséggel kell együtt élnünk, de csak a közös áldozathozatal a túlélés záloga. Erre utal az est záróverse, Ratkó József Déva című költeménye is, amely egyben az előadás üzenete:

„Nekünk kell, nekünk kell / Tűzbe hamuhozni, / Mészbe keveredni, / Falba falazódni...”

Szereplők: Jónás Judit, Domján Edit díjas színművész
Pásztor Edina, Jászai Mari díjas színművész
Díszlet, jelmez: Werner József

Deutsches Theater Budapest

A Budapesti Német Színház (DTB) az évszázados pest-budai német nyelvű színházi hagyományoknak a modern színháztudomány eszközeivel való újjáélesztése céljából 1998 márciusában alakult meg Frigyesi András vezetésével. Az egykori német színháztudomány a magyar nemzeti színházi élet táptalajául szolgált, a mai pedig a német nyelvű országok és Magyarország közötti kulturális híd fontos eleme.

Az önálló épülettel még nem rendelkező színház a Várszínházban és a Pesti Vigadó Kamaratermében lép fel rendszeresen. Eddig 34 különböző szerző műveit több mint 110 színházi estén játszották. Az önálló produkciókon kívül rendszeresen befogadják a nyelvterületi színházak vendégjátékait, saját előadásaiskal

Temesvárott, Bécsben, Stuttgartban, Berlinben és a német nyelvterület számos más városában vendégszerepeltek. Német nemzetiségi településeken rendszeresen tartanak tájelőadásokat.

A DTB a világra való nyitottságra orientáló, de világos értékrendet közvetítő műsorpolitikája sikeresen szólította meg nemcsak a német nemzetiségi közönséget, hanem az itt élő-dolgozó német anyanyelvű publikumot és a nyelvtanuló fiatalságot is.

Erich Kästner – Harriet Nemeskürty – András Frigyesi: Szerelem nélkül élni? (Kis morális anatómia Erich Kästner nyomán)

Max:	Sándor Pintér Burus
Dodo:	Ildikó Iván
Ellen:	Klára Karsai
Arthur:	Bálint Merán
Am Klavier:	Ferenc Darvas
Choreographie:	Anita Kovács
Regieassistenz:	Gyula Háromszéki
Regie:	András Frigyesi
Dramaturgie:	Harriet Nemeskürty
Musikdramaturgie:	Cecilia Szőke und Ferenc Darvas
Bühne:	András Frigyesi und Andor Bródy
Licht:	Albert Laczkó
Kostüme:	Zsuzsa Borsi

Teatrul Vis, Román Színház

A Teatrul Vis az első profi román nyelvű színház Magyarországon, melyet Florin Gabriel Ionescu színész-rendező alapított 2003-ban. Fial színház tehát, a szó szoros értelmében 2004. január 15-én született meg egy költői est formájában, Mihai Eminescu, Románia nemzeti költője születésének 154. évfordulója alkalmából. Az előadás a Magyarországi Románok Kulturális Egyesületének támogatásával jött létre, helyszíne a gyulai Nicolae Bălcescu gimnázium volt. Eugen Ionesco *Különóra* című darabja a színház második produkciója, melyben Magyarországon élő, a román nyelvet beszélő profi színészek működnek közre.

„A darab azon uralkodási hajlam karikatúrája, mely majdnem mindig ott lappang a pedagógusi hivatás alapjainál. Mi viszont egy drámai korban élünk, mely a tanárokn kívül más diktatúrákat is elszenvedett. Így hát lehetetlen, hogy ne asszociáljunk a zsarnokok kifinomult taktikájára, egész népeket elcsábítani akaró

furcsa törekvéseire. S így történik, hogy ez a rövid színdarab, ez az egyetlen különös felvonás, melyben szó sincs diktatúráról, sem politikáról, hirtelen nem is sejtett értelmekkel gazdagodik.” Ezek Pierre Aimée Touchard gondolatai az abszurd színház atyjának, a legfontosabb román és egyben a világ egyik legjelentősebb drámaírójának, Eugen Ionesco-nak *Különóra* című darabjáról.

Eugen Ionesco: Különóra

Tanár:	Florin Gabriel Ionescu
Diáklány:	Barta Mária Viola
Szolgáló:	Frank Ildikó
II. Diáklány:	Gombás Viktória
Rendező:	Florin Gabriel Ionescu
Díszlet:	Berzsenyi Márta
Fénytechnika:	Marton Balázs
Hangtechnika:	Prohászka Tamás

Malko Teatro

A Malko Teatro 1996-ban jött létre Hadzsikosztova Gabriella, bolgár származású színésznő kezdeményezésére és vezetésével. Célja egyrészt, hogy a bolgár színházi, irodalmi, tánc- és zenekultúrát bemutassa Magyarországon, másrészt, hogy a Magyarországon élő bolgár kisebbséget segítse kultúrájának megőrzésében és tovább gazdagításában.

Az elmúlt években sok magyar és bolgár művész csatlakozott hozzánk. 22 tagunk és további 46 munkatársunk segítségével eddig 30 önálló produkciót hoztunk létre, amelyeket 3 ország 9 városában játszottunk el.

Tevékenységünkhöz a jogi és gazdasági háttérrel az 1997-ben e célból létrejött (közhasznú) *Alternatív Művészeti Alapítvány* biztosítja. Évenként 3-4 bemutatót tartunk, amelyeknek a MU színház, a Bolgár Művelődési Ház és a Bolgár Kulturális Intézet ad helyet.

Nagyszínházi produkcióink mellett minden évben készítünk bábelőadást a bolgár gyerekeknek. A gyűjtőútjainkon megszerzett anyagok felhasználásával évenként dramatizálunk egy népszokást eredeti dalokkal, táncokkal. A bolgár irodalom nagy alakjait és mai irányzatait is bemutatjuk költői és felolvasóesteken. Előadásainkat bolgár és magyar nyelven egyaránt játsszuk, mert célunknak tekintjük, hogy az általunk bemutatott kultúra elérhető legyen a magyar közönség számára is.

Támogatóinknak köszönhetően a Malko Teatro belépődíj nélkül játszik.

A szavak rohama in memoriam Elias Canetti

– bolgár és magyar nyelvű előadás

Szereplők: Varró Alexander, Tihov Dániel, Hadzsikosztova Gabriella, Ruszev Dimiter, Balogh Margit, Sumova Anna, Tanev Viktória, Bebrevszky Beáta, Trifonova Nedka, Aleku Szilvia, Fikó Nacsó, Novakov Iván, Rozalinov Iván, Szlavcsev Pavlin

Zene:

Eredics Dávid,
Wertetics Szlobodán,
Buzás Attila

Technika:

Dobreff György

Koreográfia:

Muszev Dancso

Rendező:

C. Nagy István

Magyarországi Szerb Színház

A mai Magyarországi Szerb Színház elődje 1991-ben alakult, amikor is Ruzs Milán friss diplomásként színpadra vitte Mrozek „Emigránsok” című drámáját. Két év elteltével Ruzs Milán átdolgozta a régi szentendrei pravoszláv írásos anyagokat és azokat alapul véve rendezte meg a „Szentendrei Evangélium” című passiójátékot, először a budapesti Nemzeti Színházban vették színpadra. A „Farkasok pásztora” című rockoperával (Ruzs M. - Dujmov D. – Lengyel G.) 1994-ben, a társulat bejárta Magyarország szerbek által lakott településeit és Szerbiát. A következő évben a Színház bemutatta Dürrenmatt adaptációját, Shakespeare „Iános király” című drámáját, és az első szerb nyelven íródott operettet, a „Zombori Rózsát” (Lengyel G. – Ruzs M.). 1998-ban került a közönség elé Strindberg „Júlia kisasszony” című drámája, majd a sikeres páros, Lengyel Gábor zeneszerző és Ruzs Milán egy musicalt vitt a közönség elé „Miliomos Mikica” címen. A Színház újabb előadása 2002-ben egy komédia, Amurri „Hogyan öljük meg a feleségünket”. A következő évben a társulat felújít

totta a „Zombori Rózsa” című operettet: élő zenekari kísérettel mutatta be a közönségnek az új Nemzeti Színház nagyszínpadán a „Magyarországi Nemzetiségek Színházi Találkozója 2003” megnyitójaként. Ezután egy gazdag évad következett: Lóréven „fesztivál-alapítás” zajlott le, színtanodánk megtartotta bemutatkozó előadását, és a legfiatalabbak is elkészültek egy gyerekdarabbal a „Suncokret” műhely keretein belül. A belgrádi elitből hoztunk rendezőt, Radoslav Doric´ „Ne adj Isten, szerbek egyesülnek” című tragikomédiája és rendezése a Magyarországi Szerb Színház egyik legsikeresebb darabja. Szerb és magyar nyelven is megtekintheti a közönség ugyanazon a napon az idei Színházi Találkozón. Igazi kihívás a társulat részére!

Radoslav Zlatan Doric´: Ne adj Isten, szerbek egyesülnek tragikomédia (szerb és magyar nyelvű előadás)

Aca hadzi betyárevics – a szerb: Matoricz József
Kurta Nikolic – muzikás cigány: Rusz Milán
Zorán, férfitáncosnő: Karácsonyi Zoltán
volt sztriptíztáncosnő: Ladik Katalin
Ruska, valaha szép Rózsának titulálták: Ember Tibor
Markovics Miljan, montenegrói felügyelő:
Rendező: Radoslav Zlatan Doric´
Díszlet és jelmezterv: Vesna Radović
Zeneszerző: Lengyel Gábor

Vertigo Szlovák Színház

A Vertigo Szlovák Színház 1997 januárjában alakult Budapesten tíz fővel. Nehéz, számukra ismeretlen útra indultak a magyarországi szlovák színházi élet felélesztése érdekében, melynek főbb állomásai: az *Okasen és Nikoleta* francia lovagi óhistória, Tadeusz Lopalewzki lengyel drámaíró *Az elveszett óra históriája* című szatíra, és Neil Simon amerikai szerző *Furcsa pár* című színdarabjának női változata alapján *Az odaégett pulyka, avagy a jó-*

kedv receptje című komédia színrevitele. Az évek során az amatőr csoporthoz néhány hivatásos művész is csatlakozott, akik 2003-ban Alexander Gel'man orosz drámaíró *Pad* című vígjátékát mutatták be. A színtársulat többször fellépett Budapesten és vidéken, főleg Pest, Nógrád és Békés megyében, valamint Szlovákiában is. A Vertigo Szlovák Színház 2003 májusában az Országos Szlovák Önkormányzat intézményévé vált, vezetője Onodi Daniela.

A társulat a jövőben is a megkezdett úton szeretne haladni: a nézők ajkára nevetést, szemükbe könnyeket, és lelkükbe békét csalni.

Alexander Gel'man: Pad (vígjáték egy felvonásban)

Fordította: Ivan Králik
NŐ: Dér Denisa
FÉRFI: Nagy András
Zene: S. Nikitin, V. Vysockij
dramaturg: Onodi Daniela
rendező: Dér András

A hivatalos programon kívüli előadások

Suncokret-Napraforgó Drámapedagógiai Műhely

Mottó: *Nálunk a mosoly esemény!*

A Suncokret-Napraforgó Drámapedagógiai Műhelyünk 2003. februárjában alakult a Szerb Demokratikus Szövetség keretében azzal a céllal, hogy nemzetiségünk gyermekeit megismertessük anyanyelvükön az együttjátszás örömeivel. Csoportunkba nem színész képességeik alapján válogattuk a gyerekeket. Egy közös célunk van: határok nélküli lehetőséget biztosítani a gyermeki lélek kibontakozásához, titkai és értékei felszínre hozásához, öröm és bánat feldolgozásához és nem utolsósorban egyéniségük fejlesztéséhez a drámapedagógia módszerével játékos formában – mivel nálunk a mosoly esemény!

Sztepanov Milán – Lengyel Gábor:

Hol lakik a napsugár?

Rendező: Jurkovic Zorica
Díszlet: Krsztovics Sándor
Jelmez: Raczkó Nevená
Koreográfia: Ember Tibor

Szereplők

Bekity Barbara, Tessényi Tila, Gyurovity Marija, Stepanov Szofija, Raczkó Szlávica, Raczkó Nevená, Popovity Natalija, Bozsicskovity Voja, Ember Márkó, Ruzs Márkó, Csobán Drágoľjub, Csobán Milivoj, Jurkovic Zorica

Dorfschule Wetschesch

– Falusi Általános Iskola, Vecsés

A Falusi Általános Iskola – Dorfschule Wetschesch/Vecsés diák színjátszói 2003. március 22. óta összesen 25 alkalommal mutatták be Hannelore Möller a Grimm-fivérek klasszikus meséje nyomán írott, mintegy 50 perces egyfelvonásos darabját. Az első osztályos koruktól intenzíven német nemzetiségi nyelvet tanuló diákokat az iskola igazgatója, dr. Patkós József vezeti, aki a Vecsési Színház rendezőjeként (Mesterdetektív, 2001 és Vidám kísértet, 2003) olyan kiváló színészekkel alko-

tott együtt, mint Molnár Zsuzsa Jászai Mari díjas vagy Pécsi Ildikó Kiváló, Érdemes művész.

Hannelore Möller:

Der Wolf und die sieben Geißlein / A farkas és a hét kisgida

(Egyfelvonásos színdarab német nyelven)

Der Wolf:	Kéméndi Zsolt
Die Geißleinmutter:	Patkós Judit
DIE sieben Geißlein:	Pethő Annamária, Pethő Orsolya, Frühwirth Péter, Eszényi Krisztián, Nagy Réka, Dornayák Dóra, Rajnai Tamás
Der Krämer:	Szabó Péter, Vigh Ákos
Der Bäcker:	Gyuráki Viktor
Narrátor:	Hrachovina Lajos
Szakértők:	Frank Ildikó Manninger Miklós
koreográfus:	Tóth István
Jelmezkészítő:	Schmidt Fatime, Lindwurm Ádámné
Díszletkészítő:	Szabó János
Fény- és hangtechnika:	Hochdorfer István
Rendező:	Dr. Patkós József

Nindrik-indrik Színházcsoport

A rábavidéki állandó amatőr színházcsoport megalapításának ötlete néhány évvel idősebb, mint maga a Nindrik-Indrik színházcsoport. Már a Magyarországi Szlovének Szövetsége megalakulásakor szó volt arról, hogy a felsőszőlői bábosokhoz színházcsoport is társuljon a színpadon. Döntő fordulatot az 1995-ös év hozott, amikor Fodor Lászlóné új munkaadóként lépett a Szövetségbe, aki a felsőszőlői bábcsoport vezetésének többéves tapasztalatát hozta magával. Lelkesedését átültette a színházcsoport iránt érdeklődő felnőttekbe.

Így az 1995/96 idényben megalakult a Nindrik-Indrik (Valahol-Máshol) színházcsoport. A színházcsoport számára Feri Lainszcccsek írta az első színdarabot, melynek címe „Két darab és egy fél”. A csoport megalakulása óta a legutóbbi szezonig 5 bemutatott előadást tartott, melyek rendezője a muraszombati Milivoj Rosc.

A Nindrik-Indrik színházcsoport – ma már bizony állíthatjuk –, otthonra talált a rábavidéki falvak színpadjain. Sőt, nélkülözhetetlenné vált a muravidéki színpadokon, valamint a szombathelyi és a budapesti szlovén szervezetek rendezvényein. A kezdeti bátortalan lépéseket követően a csoport önbizalma egyre nőtt, így a komédia műfaján túl más nehezebb műfajok felé is kacsingat. Ezzel túllépett a sokszor lekicsinylő véleményeken, melyek szerint a periférián működő amatőr színházak szerepe csupán a könnyed szórakoztatásra korlátozódik.

Milivoj M. Ros: Ki ölte meg a szomszédot?

Arpad Gutman főfelügyelő: Nemes István
Nyomozó: Doncsicz Tünde
Pali szomszédasszonya, Frida Kolmanics: Fodor Lászlóné
Bozsó Kolmanics: Nemes László
a szomszédasszony öccse: Bajzsek Gyöngyi
Erika, Bozsó felesége: Mészáros Sándor
Petrovics Pali, a szomszéd:

Technikus: Lovenyák István

Neaniki Szkini

A Neaniki Szkini Amatőr Ifjúsági Színház 2001 szeptemberében alakult azzal a nem titkolt szándékkal, hogy a Görög Országos Önkormányzat ún. „Vasárnapi Iskolájában” tanuló gyermekek és fiatalok kapcsolatát mind szorosabbá tegye anyanyelvükkel. Az előadások nemcsak az új generáció identitástudatának fejlődéséhez járulnak hozzá, de egyben fejlesztik beszédkészségüket is. A társulat megalakulásakor a cél az volt, hogy a nemzeti ünnepeink alkalmából, valamint más ünnepekhez kapcsolódóan még színesebbé, az ifjúság bevonásával még bensőségesebbé tegyék megemlékezéseinket.

Az amatőr társulatot hivatásos magyarországi görög származású színművészek segítik, biztosítva azt a szükséges szakmai háttérrel, amely egy ilyen kezdeményezéshez elengedhetetlen.

Milyen napra esik?

Zene: Kollatosz Jorgosz
Smukk Gábor
Arvanitidisz Sztefanosz

A forgatókönyvet írta: Caruha Vangelió
Rendezte: Fogarasi Gergely
Bevezetés: Papadimitriu Athina

Első jelenet

V. Anasztasziadis: A TITKOS ISKOLÁTÓL...
A SÜKET ISKOLÁIG

Jorgosz Kosztopoulos:	Szokratisz
Paptanító:	Vlahopoulos Ziszisz
1. gyerek:	Athanasziu Thanosz
2. gyerek:	Niciosz Jannisz
3. gyerek:	Nagy Alkióné
4. gyerek:	Nagy Kalliópé

Második jelenet

V. Anasztasziadis: 21 ÉV MÚLVA

Kosztasz:	Nagy Grigorisz
Jannula:	Adriana Papajeorjiu
Jorgosz, gyermek:	Arisz Papadopoulos
Nikosz, gyermek:	Alevrojannisz Panajotisz
Vaszo:	Mitropulu Artemisz
Jorgosz, 21 év múlva:	Gáspár Iliasz
Nikosz, 21 év múlva:	Agárdi Andonisz
Török:	Kosztopulu Kleopatra
Maria Horvát:	Niki
Dervis Müller:	Oresztisz
Két gyermek:	Nagy Alkióné és Niciosz
Jannisz	

Harmadik jelenet

V. Anasztasziadis: MILYEN NAPRA ESIK?

Jorgosz:	Petridisz Hrisztosz
Poliniki:	Papadimitriu Athina

Negyedik jelenet

V. Anasztasziadis: BÁRCSAK 1821 LENNE

Maria:	Dömötör Athina
Jorgosz:	Kollatosz Fotisz
Ének:	Kariatidák és a gyerekek
Tánc:	Fiú- és férfiszereplők

Ötödik jelenet

Szpirosz Perisziadis:ESZME

Sztratosz, Kleftisz kapitány:	Szertaridisz Nikosz
Deszpo, a felesége:	Maria Sztoilova
Droszosz, fiuk:	Sztefopoulos Vaszilisz
Eszme, a török lány:	Nóra Jannakaki
Birkosz, Sztratosz szolgája:	Pap Gábor
Flogasz, kleftisz vezér:	Koranisz Laokratisz
Első harcos:	Paloczi Jannisz
Második harcos:	Király Iliasz
Hondrojannisz:	Prodromidisz Nikosz
Ének:	Kariatidák
Tánc:	Kariatidák, Ellinizmosz, Helidonaki, Iliosz táncosai

Ukrán Színház

Budapest Főváros II. Kerületi Ukrán Kisebbségi Önkormányzatnál megalakítottuk, és 2003. március 1.-vel elkezdte működését egy ukrán nyelven dolgozó amatőr irodalmi és színjátszó csoport. A csoport vegyes összetételű, felnőttekből és diákokból, összesen 17 főből áll. Ennek eredményeképpen október 11-én a Budapest II. Kerület Marczibányi téri Művelődési Központban színr került egy zenés-drámai mű. Címe *Natalka Poltavka*, szerzője a kiemelkedő ukrán dramaturg Iván Kotjarevcsikj. Zeneszerzője a jeles, Európa-szerte ismert ukrán Mikola Lizenko. Művészeti vezető és rendező: Kormányos Aleksandra. A premier a visszajelzések, valamint a megjelenetek magas száma (mintegy 300 fő) alapján is a

megjellelt művészeti célt messzemenően teljesítette. Színrevitelének célja az ukrán nemzetiségi színház illetve zene és irodalmi kultúra, a néphagyomány felelevenítése, valamint magyarországi népszerűsítése.

A mű színrevitelét, amely kiemelkedő történelmi és művészeti értékekkel bír, indokolja a lassan feledésbe merülő XIX. századelő vidéki ukrán emberek életkörülményei, népművészete, szokásai, íratlan és írott törvényei.

Az előadást gazdag ének és táncbetétek teszik színesebbé.

Natalka Poltavka

NATALKA:	Oksana Borys
NATALKA édesanyja:	Aleksandra Kormányos
PETRO Natalka szerelme:	Yuriy Hlushchuk
MIKOLA Petro barátja:	Dmitro Kireyko
VOZNIY ügyvéd:	Serhy Kustov
MAKOGONENKO képviselő:	„Kiváló Művész” Valerij Usov

Koreográfus:	Ivan Pastelyak
Tánckar:	„Érdemes Művész” „Veszélka” együttes
Díszletek:	Nadiia Muzychuk, Oleksandr Hembik
Rendező:	Aleksandra Kormányos

Nyitott Ház független színjátszó csoport

A Nyitott Ház független színjátszó csoport gyökerei 1997 tavaszáig nyúlnak vissza: az ELTE lengyel filológia szakjának pár hallgatója a budapesti lengyel iskolában költői estet tartott – ez volt a kezdet. Az ekkor még négy alaptagból álló (Stera Patrycja, Dufala Krisztina, Szlávy Ágnes, Asztalos András) „névtelen” kezdeményre a Fővárosi Lengyel Kisebbségi Önkormányzat figyelt fel, majd kellő támogatással és rendezői segítséggel útjára indulhatott az amatőr társulat „vándorszekere”.

Az egyre bővülő, formálódó csoportnak ezután évente voltak bemutatói; lengyel szerzőket adtak elő lengyel nyelven (többek között Adam Mickiewicz: *Krimi szonettek*; Michal Balucki: *Nyitott ház*; Alexander Fredro: *Kisasszonyok esküje*; Slawomir Mrozek: *Rókadászat*). Mivel a társulat – nevéhez híven – igényt tartott a magyar nyelvű közönség megszólítására is, 2001-ben a Rókadászatot magyarul is bemutatta. A 2002-es évben a fiatalok XX. századi lengyel költők verseiből *Kapkodó lélekzet* címmel rendhagyó estet adtak elő a Platán Galéria „katakombáiban”; az előadást, csakúgy mint a korábbiakat, Trojan Tünde rendezte. 2003-ban Mrozek *Szerencsés esemény* című darabját adta elő a csapat.

A társulat a bemutatóit Budapesten tartja, de a Nyitott Ház sokat szerepelt több magyar nagyvárosban is (Miskolc, Hatvan, Eger, Szeged, Debrecen, Pécs, Győr) az ottani lengyelek előtt, illetve 2003-ban, immáron harmadszor, a csoport nagy sikerrel vett részt a dél-lengyelországi Rzeszówban kétévenként megrendezendő Lengyel Színházak Kárpátaljai Világtalálkozója elnevezésű színházi szemlén.

Slawomir Mrozek: Szerencsés esemény

FÉRJ:	Nagy Márk
FELESÉG:	Sós Irén
NAGYAPA:	Asztalos András
JÖVEVÉNY:	Józsa Dániel
GYEREK:	Viktória Matysiak
	Molnár Tamás
Rendező:	Asztalos András
Látvány, díszlet, improvizációk:	a társulat
A zenét válogatta és szerkesztette:	Nagy Márk
Technikus, ügyelő:	Molnár Tamás

Apátistvánfalvi Amatőr Színjátszó Csoport

Apátistvánfalván 2000. őszén alakult meg az amatőr színjátszó csoport hét fővel. Ebben nagy segítségünkre volt a szövetség volt titkára, Barbér Irén, aki a Rábavidéki szlovénség közismert írónöje.

A csoport azt a célt tűzte maga elé, hogy felelevenítse a régi falusi színjátszás hagyományait, hogy a bemutatásra kerülő darabok anyanyelven kerüljenek színre és így nagy szerepet tölthet be az anyanyelv ápolásában.

Az idei évadban már a negyedik darab premierjére készül a társulat. A műveken keresztül mutatják be az itt élő szlovén ember karakterét, a mindennapi életben előforduló visszás helyzeteket a humor eszközével. A darabok bizonyították, hogy a tájnyelv szókinccse gazdag, színes és alkalmas irodalmi alkotások megelevenítésére. A csoport darabjaival a környék szlovének lakta településein, Szombathelyen és Budapesten is fellépett. Egyre több a meghívása az anyaországból. Az elmúlt évben 13 fellépése volt, ebből öt Szlovéniában. A csoport működésének anyagi bázisát a MNEKK biztosította, további támogatóink a Magyarországi Szlové-

nek Szövetsége, az országos és a helyi szlovén önkormányzat.

Az első és a második jelenet perében Rózsi tehén által lelegett fű, s annak következményei különös karakterű tanúk meghallgatásával játszódik. A harmadik jelenetben egy gyerektartás a mindent tudó rendőr tanúskodásával zajlik. A darab élethűen mutatja a Rába vidékén élő szlovén emberek mindennapi életét különös szereposztással és névhasználattal.

Barbér Irén: A bíróságon

Iván gazda:

István gazda:

Bíró:

Ügyvédnő:

első tanú:

második tanú:

őr:

Rendező:

Doncsecz Berta

Fodor Marianna

Kovács László

Szvétecz Irén

Koszár Mária

Kovács Anikó

Németh Erzsébet

Kovács László

Román Amatőr Színjátszó Kör, Gyula

A Gyulai Román Gimnázium végzős diákjai részvételével, lelkes tanárok munkájára építve, a Nagyváradai Állami Színház szakmai közreműködésével, az Országos Román Önkormányzat segítségével a Magyarországi Románok Kulturális Szövetsége 2002. januárjában Gyulán létrehozta a Román Amatőr Színjátszó Kört. A társulat alapításának legfőbb célja a magyarországi román nyelvű színjátszás újraindítása, a fiatalok anyanyelvű színjátszási lehetőségének megteremtése. A gyulai társulat az évtizedekkel korábban még élő román népi színjátszás hagyományait kívánja folytatni. A Román Színjátszó Kör munkáját Eugen Țugulea rendező, nagyváradai főiskolai tanár irányítja. A csoportnak 25 tagja van. Az elmúlt évben több mint húsz fellépésük volt, elsősorban a magyarországi román közösségek előtt, sikeresen szerepeltek a Nemzetiségi Színházi Találkozón Budapesten, s három alkalommal romániai vendégszereplésre is sor került.

Iosif Vulcan: Bogaras szerelmesek (Komédia egy felvonásban)

Olimpia (fiatal lány):

Tîrgovișteanu (nagybácsi):

dr. Ursulescu (orvos):

Marin (fiatal ügyvéd):

Maria Cozma

Gheorghe Cozma,

Eugen Țugulea

Bogdan Buz

Zoltan Iova

Gogu (képviselő):

Joița (barátnő):

Luxița (barátnő):

Rița (barátnő):

Anica (szolgálóleány):

Rendező (regizor):

Eduard Silaghi

Simona Forogău

Ioana Son

Bianca Son

Cristina Polonyi

Eugen Țugulea

Nagyváradai Állami Színház

(Teatrul de Stat din Oradea)

Forrás: Corvusdesign Kft.